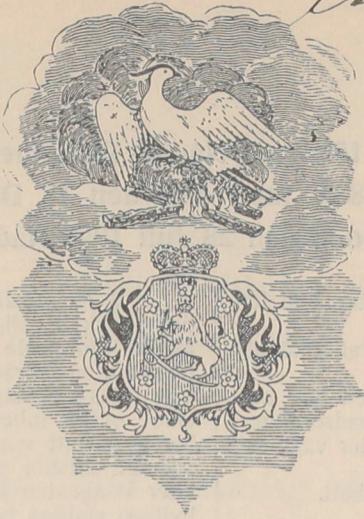

År 1918 den 19 sept.
afförd till N:o 36.695

BW

Direktionen

för

Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland

antager härigenom, under N:o 28851 till försäkring emot brandskada, åskslag och explosion, för ett värde af Textiosentansen sex hundra syrtio (65.640) finska mark, nedannämda byggnader å garden N:o 89, i 2 den kvarteret af staden Kyrstinestad, tuhöij enkefja Mathilda Lundström samt fastställer årliga inträdesafgiften därför till följande belopp, att uti fem års tid erläggas, nämligen:

För huset N:o 1, värdt <u>och</u> försäkradt för	<u>15 000</u> mark, till	<u>362:70</u>
N:o 2	<u>15 000</u>	<u>113:25</u>
N:o 3	<u>5 000</u>	<u>10:30</u>
<u>Port, vatten os bryggor</u>	<u>6 40</u>	<u>3:52</u>

Summa årlig afgift i finska mark 579:77 penni. = 2.748:85

Och kommer denna försäkringsrätt, på de vilkor och med de inskränkningar Hans Kejserliga Majestäts den 27 Oktober 1885 för bolaget förnyade Nådiga Reglemente samt Kejserliga Kungörelserna angående ändringar däri af den 17 December 1891, den 11 November 1897, den 4 Oktober 1900, den 15 Oktober 1903 och den 28 Juli 1909 bestämma, att vara gällande ifrån klockan 6 e. m. den 4 aarsuns hvaremot det för egendomen tidigare under N:o 23547 utfärdade brandbrevet annulleras.

Helsingfors, den 11 nov under 1909

P. P. P. C.

M. Melander

N:o 28851

2015 exemplar.

BW

Utdrag ur Hans Kejserliga Majestäts förnyade Nådiga Reglemente för Städernas Allmänna Brandstadsbolag i Finland, gifvet den 27 Oktober 1885, med äri den 17 December 1891, den 11 November 1897, den 4 Oktober 1900, den 15 Oktober 1903 och den 28 Juli 1909 Nådigt fastställda ändringar.

§ 3. Bolaget antager, med nedannämnda undantag, till försäkring:

- 1) hus och byggnad inom Finland, belägna i stad eller köping med ordnad byggnads- och brandväsende;
- 2) stadscommun tillhörig byggnad, belägen i omedelbar närhet af staden och uppförd i enlighet med dess byggnadsordning;
- 3) det, som i försäkradt hus finnes tak-, golf- eller väggfast, inbyggt eller inmurad; samt
- 4) till försäkradt hus hörande port, plank eller stakett.

Därmed antages icke till försäkring:

- 1) förfallet hus samt byggnad, som till följd af sitt byggnadssätt är synnerligen eldfarlig;
- 2) teaterhus åfvensom byggnad, inrymmande i högre grad eldfarlig inräntning;

3) industriell inräntning, där ej särskild anledning till försäkringens beviljande anses förekomma; samt

4) maskiner af hvad slag de vara må åvensom orgelverk i kyrka.

§ 5. Vidtager försäkringshafvare förbättring å egendom, som är i bolaget försäkrat, være berättigad att efter anmälan hos vederbörande agent, även utan att föreskriven värdering egt rum, förbättringen under byggnästiden i annan assuransinräntning försäkra, dock icke för längre tid än ett år, räknad från den dag berörda anmälan skett. Men sedan arbetet slutförts eller förenämnda tid tilländalupit, åligger försäkringshafvare att, såframt han därefter vill i bolaget eller annan försäkringsanstalt anbjuta försäkring för den verkställande förbättringen, vid det i § 6 stadgade äfventyr, egendomen till ny värdering, enligt § 9, oförtövadt anmäla.

§ 6. För den del af det egendom åsatta värdet, som icke blifvit i bolaget försäkrat, må egendomen i annan assuransinräntning försäkra, men befinnes den därstädes försäkrad till högre belopp, vare försäkringshafvare i bolaget förverkad, intekningshafvares rätt dock bevarad, på sätt i § 43 är stadgadt.

§ 9. Å till försäkring anmäld egendom belägen i stad, skall agenten senast å tredje dagen efter den, då ofvannämnda handlingar blifvit till honom inlämnade, ej allenast på stället öfvertyga sig om att beskrifning och plantering äro med verkliga förhållanden överensstämmende, samt rätta möjligen förefuna oriktigheter, utan ock föranstalta om värdering af egendomen genom nedannämnda värderingsmän. Denna värdering skall grundas på de för tiden å orten vanliga prisen på byggnadsämnene och arbeten af ifrågakomma slag åfvensom å husets dåvarande skick, utan att det inflytande, som husets läge och afkastning kunna utöva på dess värde, därvid får tagas i beräkning. Det sálunda bestämda värdet insätter agenten i jämna tiotal mark i beskrifningen.

Vid inträffad meningsskiljaktighet emellan värderingsmännen bör hvarderas åsikt intagas i instrumentet; och vare den mening gällande, som af agenten biträdde.

För hvarje värdering erhåller såväl agent som värderingsmän enhvar af direktionen fastställdt arvode, som erlägges af försäkringstagaren.

Till förrättande af de värderingar i städerna, som omförmålas i detta reglemente, anställas i hvarje stad två värderingsmän jämte två suppleanter, alla edsvurne, hvilka för ett år i sänder väljas af de i staden bosatte bolagsmännen. Valet, hvarvid de väljandes röster beräknas efter hufvudtalet, förrättas inför magistraten inom November månad efter därom förut skedd kungörelse. Men inställa sig icke vid slikt val åminstone fyra bolagsmän, eger magistraten utse både värderingsmän och suppleanter för det följande året.

Vid skeende värderingar skola värderingsmännen på agentens kallelse infinna sig å förrättningstället, men är någon af dem jäfvig, eller annars hindrad, eger agenten tillkalla någon af suppleanterne.

§ 10. År egendom, som till försäkring anmäles, belägen på landet, skall den i § 9 omförmåla syn och värdering i närväro af agenten fodersammast verkställas af två af denne utsedda sakunniga och trovärdiga personer. För förrättningen tillkommer agenten och värderingsmännen enhvar af försäkringstagaren arvode till af direktionen fastställdt belopp samt dessutom skälig resekostnadsersättning.

§ 11. Åtnöjes icke försäkringstagare eller direktionen med det af värderingsmännen egendomen åsatta värde, bör dess bestämmande, där ej annan överenskommelse träffas, överlämnas å skiljemän. Vill försäkringstagare af slik förmän sig begagna, anmäle därom hos agenten senast å andra dagen efter det han erhållit del af förrättningsmännens utlåtande och uppgifte inom åtta dagar därefter de skiljemän han utsett, hvarefter det åligger agenten, att dä försäkringshandlingarna enligt § 12 insändas, härom hos direktionen anmäla.

Skiljemännen tillsättas sálunda, att direktionen, själf eller genom vederbörande agent, utser två, försäkringstagaren likaledes två samt de fyra sálunda valda skiljemännen gemensamt en femte, som tillika är skiljemännens ordförande. Förena sig icke minst tre af de först utsedda skiljemännen i valet af ordförande, utser magistraten i den stad, där egendomen finnes, eller, om den är belägen på landet, magistraten i närmaste stad härtill en af dem, å hvilka de väljandes röster fallit.

Skiljemännen, hvilka sammanträda å det ställe där den till försäkring anmälda egendomen finnes, skola vara sakunniga, välkända och på orten bosatta ojäfvgiva män; dock att, där lämplig ordförande icke å orten finnes, på annan ort bosatt person må här till utes.

Skiljemännen, som bör innehålla jämväl uttalande om kostnaden för skiljemännens sammanträande och hvem densamma skall drabba, länder till efterättelse utan rätt för parterna att densamma klandra.

§ 12. Sedan värdering af den till försäkring anmälda egendomen skett, åligger det agenten att med ledning af den reglementet vidfogade tariff uträkna och särskilt för hvarje byggnad anteckna den inträdesafgifte, som af försäkringstagaren skall erläggas. Vill försäkringstagare fullfölja ansökningen, skall han till agenten emot qvitto inbetalta ett års inträdesafgift, om hvars belopp han är berättigad att senast andra dagen efter värderingens slutförande hos agenten erhålla underrättelse. Försäkringshandlingarna sändas därefter af agenten jämte eget utlåtande inom tre dagar till direktionen, hvilken slutliga bestämmanden af inträdesafgiffens belopp jämväl till kommer.

§ 13. Då bruk, fabrik eller annan industriell inräntning anmäles till försäkring, bör beskrifning, förutom hvad uti tillämpliga delar ofvan städgats, särskilt för hvarje hus, upppta och innehålla uppgift jämväl om beskaffenheten af därtädes uppställda maskiner åfvensom husets inredning. Agenten insänder genast handlingarne till direktionen, som därefter till besiktningens och värderingens förrättande utser en eller flera, helst å orten bosatte sakunnige personer. Kostnaden för sådan besiktning och värdering gällas af sökanden.

§ 17. Har direktionen af en eller annan orsak nedsatt inträdesafgiffen, återfår sökanden, vid det försäkringsbrevet till honom utlämnas, hvad han till agenten inbetalit utöver det af direktionen fastställda beloppet. År åter afgiffen af direktionen förhöjd, skall sökanden, därest han det oaktadt vill i bolaget kvärså, inbetalit det bristande beloppet till agenten, som därförin ej må utgöra försäkringsbrevet.

Astundar försäkringssökanden från bolaget afgå, sedan han genom agenten erhållit kännedom om förenämnda, af direktionen fastställda förhöjning af inträdesafgiffen, vare därtill berättigad, men give sädant agenten tillkänna innan klockan sex eftermiddagen näst-påöljande söcknedag, då allt vidare försäkringsrätt för den uppgifna egendomen upphör. I detta fall åfvensom då ansökt försäkring af direktionen icke bifalles, återfår sökanden den emellertid inbetalta inträdesafgiffen samt vare från all vidare förbindelse och ansvarsitet till bolaget, däribland åfven från erläggandet af tilläventyrs under försäkringstiden utskriften extra afgift, befriad.

18. § Rättighet till skadeersättning inträder klockan sex eftermiddagen af den dag, då afgiften till agenten erlagts; likaså förbindelse att utgöra extra afgifter, föranledda af brandskador, som inträffat efter det försäkringsrätten inträdde.

Försäkringsrätsen åtnjutes för det af värderingsmännen åsatta värdet, intill dess ärendet af direktionen sluttigen afgjorts och detta beslut försäkringstagaren delgivits; åliggande det likväl försäkringsrätsen som inom den tid, som direktionen finner skäligt för hvarje särskild ort bestämma och hvilken bör ingå uti det i § 12 omförmåla kvitto, hos agenten om förhållandet göra sig underrättad, vid äfventyr att försäkringsrätsen efter det nämnda tid tilländalupit åtnjutes endast för det af direktionen antagna beloppet, åfven om direktionens beslut icke blifvit försäkringssökanden delgivet.

Underläter försäkringssökanden att erlägga dem af direktionen bestämda förhöjning af inträdesafgiffen, åtnjute så länge underhållelsen varar försäkringsräts endast i det förhållande, hvari det inbetalda beloppet står till den af direktionen fastställda inträdesafgiffen.

§ 19. Därest försäkringssökande, som i § 13 omförmåles, åtnjutes med den af direktionen fastställda inträdesafgiffen, vidtager försäkringsrätsen så snart denna afgift af sökanden till agenten inbetalts, då jämväl försäkringsbrevet till honom utgöves.

§ 20. Har i bolaget försäkradt hus genom tillbyggnad eller förändring eller till följd af på orten inträdd varaktig prissteigring å arbete och byggnadsförnödenheter fått högre värde än det, hvartill det är försäkradt, kan husets egare erhålla motsvarande förhöjning af husets försäkringsbelopp. Med ärendets behandling och erläggandet af den förhöjda afgift, som därvid kan ifrågakomma, förfärs på sätt angående nytt försäkringsmeddelande är stadgadt.

§ 21. Nedslättning af försäkringsbeloppet jämte motsvarande nedsättning af afgifterna beviljas delegare i bolaget på samma sätt och under enhanda vilkor, som om han, efter hvad i § 28 stodgas, afginge ur bolaget för den del af värdet, hvilken genom nedslättningen försätts i beväring. Ar lägenheten interknad, styrke egaren att den ej häftar för större skuld, än det värde, som efter nedslättningen återstår, eller vise interkningshafvarens bifall till den åskade nedslättningen.

Oberoende af egarens ansökan, må direktionen förordna till nedslättning af åsatt försäkringsvärde om försäkradt egendom till följd af älder, vanvård eller andra orsaker i märlig man under samma värde nedgått; dock skall försäkringstagare om denna åtgärd underhållas och vare berättigad att, där han med nedslättningen icke åtnjötes, överlämna sakens pröfning och afgörande å skiljemän, såsom i § 11 är sagdt.

§ 22. Har annan förändring i försäkradt hus eller uti dess granskap skett af den beskaffenhet, att densamma, utan att inverka på husets försäkringsvärde, kan enligt tariffen förändras till förhöjning eller nedslättning af inträdesafgiffens senast fastställda belopp, må den inträffade förändringen medföra sådan påföljd dock endast för hus, hvars försäkringsbelopp uppgår till fyrtusen mark eller därtill. Nedslättning af afgiften sker likväl endast på försäkringstagarens därom gjorda anhållan.

§ 23. Vill bolagsman med försäkrad egendom vidtaga förändring, som kan anses öka eldfarligheten, eller önskar han begagna eller låta begagna sådan egendom till eldfarlig handtering, som ej kan anses tillhöra det ändamål, för hvilket densamma är anlagd och hvilket vid försäkringen uppgivits, anmäle därom skriftligen, antingen

Utdrag af Direktionens för Städernas Allmänna Brandstadsbolag i Finland protokoll, hållit i Helsingfors, den 11 november 1909

S. D. Beslöts: Med anledning af hvad, efter behörig besiktning, anmäldt blifvit angående inträffad förändring med de, under N:o 23547, i Städernas Allmänna Brandstadsbolag till ett värde af 10640 mark pendi försäkrade byggnader å gärden N:o 89 i 2 an

Kvarteret af staden Kristinestad

for hvilka inträdesafgiffen varit bestämd till inalles 362 mark 57 pendi för året, fann direktionen skäligt förordna, det skall hela denna nummer i verkets böcker afföras och nytt försäkringsbref för ifrågavarande gård under N:o 28851 utfärdas; kommande af de för egendomen nu fastställda afgifter att såsom godtgörelse afskrifvas *juh 3/10:82*

*Kvarfar: 5 är bi betals juh
268:95*

4-1704:10

11-201:80
2-95:80
3-100:80
9-1:82
210:82

därom protokollsutdrag skulle till vederbörandes efterättelse utfärdas. Som ofvan.

In fidem:

M. Melander

Hör till *28851*
exemplar af brandförsäkringsbrefvet.
N:o 28851

$$\mathcal{N}^c = \frac{8}{53}$$

1909.

1909.2 Amelior

Ankunft den 8 Nov. 1909

Tic försäkring uti Skader nas Allmänna Brändstöds bolag i Finland aumåle undertecknad
har medelst åbyggnader å sin egande gård och tom N:o 89 i andra kvarteret af Kristinestad,
vilka åbyggnader har förvarian aro i bemälde bolag, under N:o 23347, tic försäkring emot eld-
skade antage, men sia genom förbättringar erhållit hagre värde.

Tonten innehåller 2461,2 kvadratmeter i arealvrid, dess norra sida är 52,55 meter emot tonten N:o 90, östra sidan är 49,88 meter emot Stadsfjärden, södra sidan är 48,69 meter emot Pakhus-
skräven och västra sidan 47,35 meter emot Strandgatan, som är 6,55 meter bred, är belägen vid
Stadsfjärden samt försedd med följande branduriskap: en portativ slangspruta, tre
brandstegar, två brandhakor och två brandambary, alla märkta med Tontens
nummer i aljifärg.

Åbyggnaderna, som till försäkring anmältes och vilkas läge bilagde plan-
teckning närmare utvisar är följande

N:o 1 Ett boningshus af timmer i godt stand, uppfört år 1847 rappadt med kalkbruk och hvitlinnast, under tak af asfaltfilt. Huset är 37,21 meter i väster och 19 meter i söder långt, 12,47 meter i norra flygeln och 8,31 meter i östra bredd samt har en undhöjd af 11,15 meter från marken till takkammens och består af en våning innanhöllande, förutom garderobes kontor ej, sexton boningsrum med tillsammans fjorton härliggnar och två halspishar med var och en i auscher. Femtveckla frontespisrum, utan eldstader, med tak överbyggda trappor och två hufvudstekällare värderas byggnaden till 50.000 45.000

N:o 9 Ett boningshus i förening med magasiner af timmer, i godt stånd, uppfört åren
1844-1846, rappadt med kalkbruk och vitlinnat, under tak af asfaltfelt. Huset, som
är 5 tonter långt, 6,06 meter bredt och 7,15 meter högt från marken till takkamman och består af
en våning, rumshall och sex magasinsrum, varandra med dubble bottnar, och fem
boningsrum, varaf en är urörd till butik med tillkommans fyra kakelugnar och
en hallspis med rör alla i inschur värdas till 15.000/15.000

N:o 3 Ett boningshus i förening med annan affärmare, i godt stånd, uppförd år 1847
rapport om hälft bruk och huvudlinnadt under tak af asfaltfelt. Huset är 27.31 meter
långt, 7.13 meter bredd och 6.58 meter högt från marken till takkanten, består af en
vånning innehållande ett boningsrum med eldstad i sisch, en bykstuga och spis
och inmurad gryta med rör och i sisch, stalle, två fälts, fördelade och latrin med
spillningskast samt värderas jämte väggfatt inredning till —————— 5.000 5.000

Två inikorsportalslittar af stock och bräder, alginatade värderas
kunst lös gängjura ch à mfl 100 lira _____ 200 200

Tva landgångsbyggor (af stock och plankor ej rämd spalplank,
värderas till resp. till $\text{Fr}\text{f} 60$ och till $\text{Fr}\text{f} 180$) 240 240

Hakel på steinunderlag af sværforde spoler, oljimålade, 70 ruter
Transport. 70.440 65.440

	Transport	70.440	65440
längt och 1/10 mera högt, värderas till		200	200
	Summa mark	70.640	65640
<u>Lämmaudrag af förestående värden:</u>			
Huset № 1		50.000	45000
-- № 2		15.000	15.000
-- № 3		5000	5000
Inkorsportarna		200	200
Lundningsbyggorna		240	240
Fakellet		200	200

Summa mark 70.640 65640

Utan afslutatagna till försäkring anmälda hus finnes ej någon annan byggnad på tomten

På tomten № 90 huset D beskrives bageri och finnes utan detta hus
kan på tomten eller i dess närmhet någon eldfarlig utrustning

På tomten finnes trädgård och höga kummiga lathård

Kristinestad den 3de November 1909

Mathilda Sandström

Handlande

Sålunda besiktigast och värderas samt att
då i instrumentet upptagna brändediskap
finnes att stället att ligga och är i behörigt
skick utlygas försäkrad den 4 November 1909

W. Wagen

Contra Konrad Lundman

Tomten № 89 motsvarar tomten № 15 enligt senast fastställda stadsplan, men är husen № 2 och 3 uppförda i stället mot byggnadsordningens sålunda att de är för nära tomtgränsen samt att huset № 3 för nära huset № 1.

Då huset № 1 och 2 undergått omfattande renovering
gav motsvara de nu fullkomligt det af värderings
mannen godkända värde likasom också de afri-
ga försäkrade föremålen bekräftas Kristinestad den 4 No-
vember 1909

W. Wagen

Beskrifning)

Tomten N:o 89 i auda kvarteret. Dets innehåll samt deras befintliga byggnader är i
värderingsinstrumentet närmare beskrivet och intorsportar, bblt planerat kring trädgården,
och hänvisas till följande siffror.

Parkhus skvärna i första kvartalret

A	Magasinsbyggnad af stöck / Frivilliga handkårens redskapslues <u>Sonten N:o 23 i samma kvarter,</u>
B	Erväningens Frälhus <u>Sonten N:o 90 i andra kvarteret</u>
C	Erväningens Frälhus
D	Erväningens Frälhus i förening med magasiner
E	Uthusbyggnad af korsvirke och bräder <u>Sonten N:o 93 i samma kvarter</u>
F	Erväningens Frälhus <u>Sonten N:o 94 i samma kvarter</u>
G	Erväningens Frälhus <u>Sonten N:o 95 i samma kvarter</u>
H	Erväningens Frälhus

Afståndet byggnaderna emellan på tomten N:o 8 Gar:

Fra huset № 1 til huset № 2 3,96 meter
" " № 1 " " № 3 9,90 " "

Afståndet från byggnaderna vid samma tomt yttre linier till närmaste hus i kringliggande områden samt på dem besittliga eldfarliga utrymmen

Fra huset № 1 till huset A	14.35 meter
" " " № 1 " " B	12.28 " "
" " " № 1 " " husen G & H	0.53 " "
" " " № 9 " " huset G	6.55 " "
" " " № 9 " " husen D & E	1.15 " "
" " " № 3 " " huset A	10.00 " "

Kristianstad den 3 November 1909
Mathilda Sundström

Förstående plantecknings och ritning hör även upp-
giftens riktighet bestyrken den 4 November 1909

W. Hayes

Uträkning jia årtiga inträdesafgiften i Stadernas Allmänna
Brandstöds bolag för gården № 89 i andakvarteret af Kristianstad by-
hörig Handlande enkan Mathilda Sundström

omedelbart eller genom agenten, hos direktionen, hvilken prövar om förändringen kan medgivnas och om den bör föranleda till förhöjning af inträdesafgiften samt i sikt fall, sedan syn å stället efter omständigheterna förrättats, bestämmer beloppet af förhöjningen. Underläter försäkringstagare sådant, erlägge för hvarje år från den tid förändringen vidtagits tills föreskriven anmälana skett fyra gånger den förhöjning i afgift, som i följd af förändringen betalas bör och vare därjämte, om eldvåda af densamma försakas, underkastad den i § 42 mom. 2 stadgade påföljd.

Direktionen må jämväl i förekommande fall föreskriva husegare att inom viss tid förändra eller undanskaffa eldfarlig inrättning eller eldstad, som i förut försäkradt hus obehörande tillkommit och prövas vara väldig, vid åfventyt att försäkringsrätten eljest upphör att vara gällande, intill dess den meddelade föreskriften blifvit fullgjord.

Agenten tillhör såväl att vaka över efterlefnaden af ofvan berörda föreskrifter, som och att, dä inträffat förändring hos honom tillkännagives eller han om densamma eljest erhåller kunskap, anställa syn på stället samt hos direktionen föreslå den förhöjning i afgift, som anses böra egum.

§ 24. Inom gården, hvars åbyggnad, hel och hällen eller till någon del, är i bolaget försäkrad, skola finnas två brandämbar, nödig antal stegar ävensom på landet därjämte två brandhakar. Gård i stad med boningshus af flera en än vånning eller försäkrad i bolaget till högre belopp än åttatusen mark eller där någon i högre grad eldfarlig handtering bekräftes ävensom lägenhet på landet, hvarest ria finnes på mindre än etthundra alnars afstånd från den försäkrade åbyggnaden, bör dessutom vara försedd med en ändamälsenlig portativ slangspruta. Från dessa allmänna föreskrifter kan direktionen likvälf i förekommande fall efter pröfning åfvi i så mätto, att direktionen må ålägga egare af gården, hvars åbyggnad består af större och dyrbare hus eller inrymmer synnerligen eldfarlig inrättning eller som är trångt bebyggt, ävensom egare af fabrik att anskaffa verksamme eldsläckningsredskap; och tillkommer det direktionen att vid försäkringens meddelande, i enlighet med dessa grunder, bestämma antalet och beskaffenheten af den redskap, som alltid bör finnas i gården, samt tillika förelägga egaren lämplig tid och vite af högst ethundra mark för anskaffandet af den sålunda nödig ansedda redskap, om hvars befintlighet och duglighet bevis icke förefinnes i de inkomna försäkringshandlingarne. Vitet uttages på sätt om afgifterna i § 31 föreskrifves och tillfaller bolagets kassa.

§ 25. Till utrönande däraf, huruvida egendom, som är i bolaget försäkrad, fortfarande har det värde, hvilket åsätts densamma, och om tak, eldstäder och eldsläckningsredskap är behörigen vidmakthållna, skall syn å densamma anställas på de tider och i den ordning, som nedanför nämnas. Denna syn, hvarvid även de förändringar, hvilka husen möjligen undergått i hänsyn till granskap, användning eller till olagligt upplag af eldfarliga ämnen o.s.v., skola anmärkas, förrättas hvart tioende år, men å bruk, fabrik eller i högre grad eldfarlig inrättning hvart tredje år, i stad af vederbörande agent med biträde af de i § 9 omförmålda värderingsmän, samt vid syn å bruk, fabrik m.m. ävensom på landet af två utaf agenten utsedda, sakunniga och trovärdiga personer i närvare af agenten. Besiktningen och instrumentet därförver skall omfatta även den del af egendomen, hvilken möjligen efter senaste syn blifvit i bolaget försäkrad. Alla förändringar, hvilka kunna påkallas afgiftens förhående eller försäkringsbelopets nedslättning, skola även därvid anmärks.

Syneinstrumentet bör af agenten inom åtta dagar till direktionen insändas. Finner direktionen instrumentet bristfälligt eller anledning förekomma till vidare upplysningar infordrande, eger direktionen meddela vederbörande de närmare föreskrifter i saken, hvartill omständigheterna föranleda.

I ersättning för sådan förrättning skall af husegare till agenten samt huvardera biträdet erläggas af direktionen fastställdt avrode ävensom, dä egendomen är belägen på landet, skäligt dagtraktamente samt resekostnaders ersättning. Lösnen för instrumentet eger icke rum, om huset befinnes till inredning och omgivningar förrättat, men om sådana förändringar inträffat, som böra i instrumentet beskrivas och verka till förändring i årsavgiften, må agenten för hvarje ark af instrumentet beräkna sig tillgodo lösnen med tre mark. Dessa afgifter må, i händelse af tredka, på direktionens begär, hos vederbörande utmätas.

§ 26. Försäkringstagare, som vill ur bolaget utträda, antingen för all den egendom, hvare han har försäkringsrätt, eller endast för någon del däraf, givne genom agenten denne sin önskan skriftligen tillkänna hos direktionen. Kan han däros stycka att gården eller lägenheten icke är med intekning till säkerhet för fordärad, eller att samtlige intekningshavare gifvit sitt samtycke till uppsägningen, eger direktionen bifalla hans ansökning, hvarefter han afgår ur bolaget vid räkenskapsårets slut, ifall uppsägningen skett minst en månad förtur, men först vid följande årets utgång om uppsägningen skett senare. I hvardera fallet är han för hela den återstående tid, hvarunder han således kommer att i bolaget kvarstå, skyldig att erlägga stadgad inträdes- eller årsavgift ävensom de extra afgifter, hvilka till följd af under samma tid eller därförinnan inträffade brandskador kunna honom påföras, likasom han är berättigad till ersättning för brandskada, som därunder övergår den försäkrade egendomen. Innan nämnda tid tilländagått, kan uppsägningen återkallas och anses då såsom icke skedd.

§ 27. Om försäkradt hus nedtages eller flyttas till annan plats, upphör försäkringen att vara gällande.

§ 28. Förstöres försäkrad egendom på sätt i § 32 omförmåles, upphör egaren att för densamma vara delegare i bolaget. Vid mindre brandskada afgår han endast för den del af försäkringsbeloppet, som i ersättning tillerkänts honom.

§ 29. Den inträdesavgift, som, sedan detta reglemente trädit i gällande kraft, blifvit försäkringstagare påförd, skall af honom till bolaget utgöras i fem års tid, det är, dä han i bolaget inträdt, beräknad. Förhöjning å forut fastställd inträdesavgift skall likaledes i fem års tid erläggas.

Skulle reservfonden så nedgå, att dess behållna kapital, uppdeckiterade men till betalning icke förfalna försäkringsaftiffrer in-

beräknade, ej uppgår till det i mom. b § 2 föreskrifna belopp, äro alla dåvarande delegare, utan aseende å tiden dä de inträdt eller antalet af de inträdesaftiffrer, som af dem inbetalts, skyldige att erlägga extra afgift intill dess reservfonden upbringats till sagda belopp. Denna extra afgift utgår efter behof årligen med antingen fulla eller halva beloppet af ett års inträdesaftiffr.

Ej må mer än ett års inträdesaftiffr under samma kalenderår delegare affordras; ej heller inträdesaftiffr hos honom uttagas de år, dä hel extra afgift erlägges, eller till högre belopp än hälften af de år, dä halv extra afgift utgöres.

Vill försäkringstagare på en gång afborda sig afgifter för fler år, eger han tillgodoräkna sig för hvad sålunda överbetales fem procent.

§ 30. De i detta kapitel omförmålda afgifter skola, med undantag af inträdesaftiffrer för första året, hvarem särskilt är stadgadt, inbetalas senast den 15 September, i Helsingfors till bolagets kassa, men i öfriga städer till vederbörande agent samt, dä egendomen är belägen på landet, till agenten i närmaste stad eller ock om delegare så för godt finner, omedelbart till direktionen

§ 31. Försummat försäkringstagare att afgift inom förfallo-tiden inbetalas, varde densamma förhöjd med fem procent af dess belopp och jämte denna förhöjning, utmätt hos den försäkring i den ordning, som om utmätning af utskylder och allmänna afgifter är särskilt stadgadt; dock eger utmätning icke rum, om brandskada emellertid inträffat å egendomen. Befinner vid anställd utmätning bolagsman eller hans rättsinnehavare sakna all tillgång till den förfalna afgiftens erläggande, vare försäkringsrätten förlorad, därest icke vederbörande interekningshavare eller ny egare inom tre månader, efter det de genom direktionens föranstaltande fått del af executors bevis över utmätningen eller ock blifvit om samma utmätning af executör underträttade, inbetalas den ogulna afgiften med sex procents ränta från förfallodagen. Brister tillgång endast för en del af afgiften, varde egendomens försäkringsbelopp i samma förhållande nedsatt, så framt icke ny egare eller interekningshavare medelst åtagen och inom nyssnämnda tid verkställd inbetalning af det bristande vinner försäkringens bibehållande vid dess fulla belopp. Uppstar vid utmätningen fråga om företrädesrätt till tillgångarna eller äro dessa upplärra till den betalningsskyldigas borgenärer, dä förhålls som lag i thy fall stadgar.

§ 32. Bolaget ersätter all brandskada å försäkrad egendom, ehvad skadan är försakad genom självfa branden, eller åtgärder vidtagna för densamas släckning eller hämmande, ävensom skada i följd af åskslag eller explosion, även där antändning icke eget rum. Ersättning utgives likäl icke, om skadan uppkommit genom explosion å militären krus- eller patronförråd eller dess upplag af andra explosiva amnen, eller om den orsakats af krig, flentlig infall, uppror, eller bombardemang, dock frikallas egaren i dessa fall från utbetalning af så stor del af alla honom påfördta men ännu ej erlagda afgifter, som motsvaras af den brandskada egendomens värde, samt vare för den från bolaget skild.

§ 33. Bolagsman i stad, hvilken lidit brandskada, bör därom med skyndsamhet anmäla hos vederbörande agent samt så fort ske kan aflämna skriftlig uppgift på allt, som af den försäkrade egendomen efter branden finnes i behåll, hvarjämte det åligger agenten att fodersammast å stället för anstälta besiktning och värdering som i agentens närvare förrättas af de i §§ 9 och 13 omförmålda värderingsmän. Över förrättningen, hvarvid den brandskada själf eller genom ombud bör närvara, skall agenten genast uppsätta ett värderingsinstrument, upptagande brandskadan utsträckning å tomtom, beskaffenheten af brandskadan därstädes samt beloppet af den brandskadeersättning, som bör af bolaget utgives för hvarje särskild del af åbyggnaden. Detta instrument jämte en noggrann berättelse över branden, den timade brandskadan och värderingens belopp skall agenten senast å åttonde dagen efter förrättningens afslutande besluta.

§ 34. Har försäkradt hus nedbrunnit eller så förstörts, att detsamma icke utan nybyggnad kan återupprättas, öfvertager bolaget hvad af husets försäkrade tillhörigheter efter branden tilläfventys kvarblifvit och utbetalas till försäkrings- eller interekningshavare dem tillkommande ersättning, dock att där grundmur och källare kvarstår i det skick, att de befinnas fullt uppfylla sitt ändamål någon annan ersättning för dessa icke givses, än hvad å dem erforderliga reparationer pröfvas kost. Men skulle det, som af försäkradt hus efter branden kvarblifvit befinnas i det tillstånd, att huset med större eller mindre reparationer eller tillsatser åter kan i sitt föra skick försättas, bestämmes ersättningens belopp efter det värde, hvilket den skadade egendomen vid försäkringen åsätts, hyдан alltså, där den försäkrade egendomens värde vid brandtillfället befinnes vara högre än vid försäkringens beviljande, men försäkringstagaren icke på sätt i § 20 medgives, erhållit motsvarande förhöjning af försäkringsbeloppen, försäkringstagaren bör, såsom sin egen försäkringsgivare för det ökade värdet, i förhållande därtill taga del i skadan.

§ 35. Åtnöjes ej den brandskada eller direktionen med besiktningsmännens utlåtande och värdering, skall, dä ej överensens kommelse annorlunda träffas, saken af den missnöja hänskjutas dom hvad i sista stycket af nämnda paragraf är sagdt.

Skiljemännen, hvilka tillslåtas på sätt uti § 11 är stadgadt, sammanträda å brandstället och pröva saken i de delar, däri missnöje emot förrättningen anmäles, och gälle om skiljemännens dom i sista stycket af nämnda paragraf är sagdt.

§ 36. Vid brandskada å landet skall anmälana därom ske hos agenten i närmaste stad samt värderingen förrättas i den ordning §§ 10 och 13 föreskrifva, men för öfrigt de om brandskadeersättning i stad gällande föreskrifter lända till efterrättelse.

§ 37. Direktionen eger, sedan laglig utredning i saken vunfts, pröva och afgöra, huruvida ersättning för inträffad brandskada

bör försäkringstagare tillerkännas eller icke; dock får den med direktionens beslut missnöjda underkasta detsamma pröfning af domstol eller, om direktionen och försäkringstagaren däröm äro ense, af skiljemän på sätt i § 11 är sagdt; försäkringstagaren äfven obetragt att hänskjuta saken till afgörande af bolagsstämma i den ordning § 77 för sådan händelse stadgar.

§ 38. Lämningarna efter branden skola af den brandskadade i samråd med agenten behörigen vårdas intill dess ärendet om brandskadeersättningens belopp blifvit slutligen afgjordt; och må han under tiden ej vidtaga annan åtgärd med desamma än hvad till deras vård befinnes nödig. Felar den brandskadade häremot, hafve förverkat sin rätt att draga ärendet under skiljemäns pröfning.

Vid enahanda äventyr åligger det ock honom att, om direktionen det fordrar, vid domstol med ed fästa riktigheten af sin till agenten lämnade uppgift om lämningarna efter branden. År han frånvarande eller annars hindrad att sådant fullgöra, vare den, som för öfrigt bevakat hans rätt i saken, jämväl skyldig att slik ed aflägga, vid förenämnda påföljd om han undandrager sig edgång. Har emellertid något från förberörda uppgift afsiktlig utelämnats, godtgöre försäkringstagaren bolaget fyradubbla värdet däraf.

Alla de lämningar efter branden, hvilka enligt besiktningsmännens utlåtande eller skiljemännens dom skola af bolaget öfvertagas, varde därefter fordersammast på fördelaktigaste sätt försålda för bolagets räkning.

§ 39. Sedan brandskadeersättningens belopp blifvit i ofvan föreskriven ordning slutligen fastställdt, utbetalas ersättningen ofördröjligent efter afdrag af det, som den brandskadade möjligen är bolaget skyldig i oguldna inträdes- och extra-afgifter. Härvid iakttagges att, där afgifter för två eller flera år sålunda på en gång till bolaget erläggas, ränta å sådana medel ersättes den brandskadade med fem procent för året.

§ 40. Saknar bolagets kassa tillgång att fastställd brandskadeersättning gälla, må medel för ändamålet af direktionen upp-lånas. Obligationslån eller lån å längre återbetalningstid än två år må dock icke utan bolagsstämmas begivande upptagas.

§ 41. Brandskadeersättning utbetalas till försäkringshafvare när styrkt blifvit, att den brandskadade egendomen icke är med in-teckning till säkerhet för fodran besvärad, eller och in-tecknings-hafvaren medgivit summans lyftande. I motsatt fall innehålls hvad emot den in-tecknade fodran svarar, hvilket till in-tecknings-hafvaren utgives, däreft icke jäf emot fodrants riktighet göres eller tvist om bättre rätt till ersättningsmedlen uppstår, då frågan å domstols afgörande ankommer. År in-teckningshafvarens vistelseort eller han själf okänd, eller uppehåller sig in-teckningshafvaren utom Finland och anmäler sig icke hos direktionen inom sex månader efter det direktionens kungörelse om brandskadan varit i Finlands officiela tidningar införd, eger direktionen att till försäkringshafvaren eller den honom företräder utgifva medlen emot godkänd säkerhet för deras återbetalning, i fall sådan på grund af laga kraft vunnet utslag kan komma att honom åligga. Af den brandskadades bestämmande och begäran beror i hvarje särskildt fall, huruvida brandskadeersättningen skall utbetalas ur bolagets kassa eller genom vederbörande agent, i hvilket senare fall medlen afsändas till agenten.

§ 42. Bolagsman, som lagligen öfvertygas att hafva uppsättlingen anlagt den brand, hvarigenom hans i bolaget försäkrade egendom förstörts eller skadats, eller eljes varit i gärningen delaktig, hafve förverkat icke allenast sin rätt till ersättning för samma skada, utan och all vidare delaktighet i bolaget. Lag samma vare om han blir förvunnen att hafva genom grof och uppenbar vårdslöshet med eld vållat brand i sitt eget hus. Varder i sådant mål värjemålsed honom ålagd och har han antingen gått eden eller därifrån vunnit befrielse, eller och aflidit före dess afleggande, eller kan edgång honom icke ombetros, eller har han för bristande laga bevisning ej kunnat åt saken fällas, i alla dessa fall skall brandskadeersättning utgivvas. Medlen utbetalas dock icke annorlunda än emot godkänd säkerhet, däreft utslaget, hvarigenom han af en eller annan anledning frikänts, emot honom drages under högre rätts pröfning.

Har försäkringshafvare vidtagit i § 23 omförmäld förändring å den försäkrade egendomen utan att hafva af direktionen därtill utverkat sig tillstånd, och kan det utredas att eldsåvåda, som därefter öfvergått egendomen, i följd af sagda förändring uppkommitt, hafve förverkat sin rätt till ersättning för den lidna skadan.

§ 43. Var hus, som genom eldsåvåda skadats eller förstörts, med in-teckning besväradt, njute in-teckningshafvaren, änskönt bolagsman sin rätt förverkat, godtgörelse för sin fodran ur den ersättning, som eljest bort för egendomen utgå, såfram icke motsvarande betalning erhålls af annat brandförsäkringsverk eller från annan gälde-nären tillhörig egendom. Men i händelse in-teckningshafvare lag-

ligen öfvertygas om att hafva själf anlagt eller genom grof vårdslöshet vållat branden, eller har han eljes icke varit i god tro vare äfven han förlustig dylig rätt till godtgörelse ur brandskadeersättning.

För hvad oolaget i dessa fall till in-teckningshafvaren utbetalt, eger bolaget hålla sig till försäkringshafvaren.

§ 60. I hvarje stad har bolaget en agent och för honom en suppleant, hvilka antagas af bolagsdelägarena i staden genom val inför magistraten, som i sådant afseende låter genom kungörelse inför sig uppkalla alla i staden bosatte delegare, hvarefter rösterna vid valet beräknas efter hufvudtalet samt den, hvilken sålunda utses till agent eller suppleant, undfär konstitutorial af direktionen. Bemälde bolagsdelegare aflöna agenten och suppleanten, på sätt de med dem kunna öfverenskomma, samt ansvara alla för en för de medel, agenten eller suppleanten kan omhänderfå. Har agent eller suppleant visat sig olämplig för sysslan och därigenom förlorat bolagsdelegarnes förtroende, må de inför magistrat, som för ändamålet sammankallar delägarena, skilja honom från befattningen samt därefter annan person i hans ställe utse i den ordning ofvan är sagdt. Visar agent eller suppleant uppenbar vårdslöshet vid handhafvandet af den honom anförtrodda syssa, eller uraktläter han att hörsamma direktionens befallningar, eller befinnes han i märklig mån åsidosätta bolagets allmänna fördelar, kan äfven direktionen honom från hans befattning entlediga, och bolagsdelegarene i staden vare då pliktiga att annan person i hans ställe utse.

§ 61. Agent tillkommer att af bolagsmännen inom hans agentur uppbära föreskrifna afgifter enligt af direktionen tillställda debetsedlar, hvilka, efter fullgjord betalning, kvitterade till den betalande af lämnas. I början af hvarje månad eller oftare, om direktionen så förordnar, skall agenten till direktionen insända alla de medel, som han under nästförlidne månader för bolagets räkning uppbitur, jämte en specifik förteckning öfver desamma i två exemplar, af hvilka det ena därefter till agenten återsändes, försedt med kas-sörens kvitto och kamrerarens annotation. Vid leverering af September månads uppbörd åligger det agenten, vid äventyr af egen betalningsskyldighet, att återsända alla de debetsedlar, som vid månaden slut voro hos honom kvarliggande.

I Helsingfors stad eger agenten icke uppbära andra afgifter än den inträdesafgift, som vid ansökning om ny försäkring eller förhöjning af förut fastställd försäkringsbelopp skall för första året erläggas. Alla öfriga afgifter för försäkrad egendom, belägen i sagde stad eller inom dess agentur, skola ovilkorligen inbetalas omedelbart till bolagets kassa.

§ 68. Å den utsatta dagen ega revisorerne sammanträda i direktionens embetsrum. Direktionen aflämnar då till dem en skriftlig berättelse öfver förvaltningen under det år, hvaram fråga är, jämte det af kamreraren upprättade bokslutet och därtill hörande räkenskaper; hvarutom direktionens protokoll och diarier samt alla de handlingar för öfrigt, hvilka revisorerne kunna för sig finna nödige, böra dem tillhandahållas. Direktionens samtlige tjänstemän äro och skyldige att tillhandagå revisorerne med de upplysningar och det biträde, som desse kunna under granskningens fortgång finna anledning att af dem anhålla. Bolagsman är och berättigad att under revisionens förförfall af revisorerne åska upplysningar rörande bolagets förvaltning samt skriftligen framställa de anmärkningar, hvartill han kan finna sig befogad.

§ 77. Finner bolagsman sig missnöjd med någon af direktionen vidtagen åtgärd eller önskar han till bolagsstämma hänskjuta fråga om brandskadeersättning, stände honom fritt att, äfven om ärendet icke upptagits i den om bolagsstämman utfärdade kungörelse, sådant till pröfning vid bolagsstämman anmäla; dock åligger det honom att senast åtta dagar före bolagsstämman början till direktionen skriftligen inlämna sina påståenden, hvilka därefter af direktionen, jämte egen förklaring, öfverlämnas till bolagsstämman, som eger meddela den rättelse, hvartill skäl möjliga förefinnes.

§ 88. Skulle till följd af delegares afgång ur bolaget eller försäkringsbeständets nedgång sammanräknade värdet af den återstående i bolaget försäkrade egendomen nedgå till femtio miljoner mark eller därunder, eller har bolaget lidit förluster, för hvilkas ersättande utöfver bolagets reservfond extra afgift motsvarande ett års inträdesafgift måste under tjugu år eller längre tid af bolagsmännen utgöras, ankommer det på ordinarie eller extra bolagsstämman att besluta huruvida bolaget skall fortvara eller upphöra. Beslut om bolagets upplösning gänge likväl ej till verkställighet, däreft icke detsamma vid en följande bolagsstämma biträde af minst två tredjedelar af de i beslutet deltagande rösterna.

§ 89. Upplöses bolaget, fullgöre bolagsmännen ej dess mindre sin förbindelse att i enlighet med detta reglemente ersätta all den brandskada, som före upplösningen timat.